

Päiväys
1.8.2022

Diaarinumero
20119/2020

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös maa-aines ja ympäristölupa-asiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

1.8.2022

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **8.8.2022 (7 pv)**.

Luvan hakija

HS-Kaivu Oy

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 1.8.2022 nro 832/2022, valitus ympäristölupa-asiassa / Maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukainen lupa kiviainesten oton jälkitöiden suorittamiseen, Ikaalinen

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **1.8. – 7.9.2022**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetyistä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **7.9.2022**.

01.08.2022

Dnro 20119/03.04.04.04.23/2020

Asia Valitus maa-aines- ja ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakija Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Luvan hakija HS-Kaivu Oy

Päätös, johon haetaan muutosta

Ikaalisten kaupungin ympäristölautakunta 1.9.2020 (25.08.2020 § 36)

Ympäristölautakunta on myöntänyt HS-Kaivu Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamisen jatkamiseen jälkihoitotoimenpiteiden suorittamiseksi viideksi vuodeksi. Lautakunta on myöntänyt (oikeastaan muuttanut) toistaiseksi voimassa olevan ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitettun ympäristöluvan voimassaolon viideksi vuodeksi.

Yhteislupa koskee Ikaalisten kaupungin Vahojärven kylän Hallinmäki 11:13 kiinteistön määräalaa 143-432-11-13. Toiminnassa on noudatettava Ikaalisten ympäristölautakunnan myöntämässä maa-ainesluvassa 20.4.2010 § 19 ja ympäristöluvassa 19.4.2011 § 40 annettuja lupamääräyksiä sekä jälkihoitotoimenpiteitä koskevan lupahakemuksen yhteydessä esitettyjä tietoja. Lisäksi tulee noudattaa lupamääräyksiä.

Lupa on liitetty päätöksestä tarkemmin ilmenevät lupamääräykset 1–18.

Ympäristölautakunta on perustellut päätöstään muun ohella seuraavasti:

--

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

--

Luvan myöntämisen edellytykset

--

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 §:n mukaan kivenlouhimo ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Kivenlouhimo ja kivenmurskaamo voidaan kuitenkin sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriölle alttiista kohteesta, jos toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla kivenmurskaamon toiminnan rakennukseen tai kivenmurskaamossa taikka kivenlouhimossa muita teknisiä keinoja käyttäen varmistaa sen, että toiminnasta ei lähimmässä häiriölle alttiissa kohteessa aiheudu 7 §:ssä tarkoitetut melutason ohjearvot ylittävää melua ja että 5 §:ssä tarkoitetut ilmanlaadun raja-arvot eivät ole vaarassa ylittyä.

Toiminnanharjoittaja on esittänyt melu- ja pölymittausraportin. Raportista ilmenee, että melutason ohjearvot eivät eikä ilmanlaadun ohjearvot ylity.

--

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja asia on palautettava uudelleen käsiteltäväksi ympäristölautakunnalle.

Vaatimuksen perusteluina on esitetty muun ohella seuraavaa:

Myönnetty lupa ei täytä kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010, MURAU-asetus) 3 §:n vaatimuksia toiminnan sijoittumisesta eikä ympäristöluvan myöntämiselle ole ollut edellytyksiä.

Lupapäätöksessä on hakemuksen tietoihin perustuen esitetty, että lähin vapaa-ajan asunto sijaitsee noin 180 metrin etäisyydellä itäpuolella ja lähin vakituinen asunto kaakossa noin 200 metrin etäisyydellä.

ELY-keskus on valitusta valmistellessaan georeferoinut ottoalueen paikka-aineistoon. Nykyinen louhintarinta on lähimmillään noin 175 metrin etäisyydellä lähimmästä lännessä sijaitsevasta vapaa-ajan asunnosta ja lopetustilanteessa rinta on lähimmillään noin 135 metrin etäisyydellä kyseisestä kiinteistöstä. Ottoalueesta etelässä sijaitseva vakituinen asunto on nykyisestä rintauksesta lähimmillään noin 200 metrin etäisyydellä. Käytännössä koko haettu ottoalue sijaitsee 300 metrin säteellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta.

Lupapäätöksessä ei ole otettu huomioon MURAUS-asetuksen vaatimuksia toiminnan sijoittumisesta. Asetusta sovelletaan myös jälkihoitotoimenpiteisiin niiden sisältäessä louhintaa tai murskausta. Kivenlouhimon osalta 300 metrin vähimmäisetäisyyden alittuminen on ehdoton este ympäristöluvan myöntämiselle. Poikkeuksena on kuitenkin asetuksen 3 §:n 3 momentin mukainen mahdollisuus sijoittaa toiminta alle 300 metrin etäisyydelle häiriölle alttiista kohteesta koskee säännöksen edellytysten täytyessä kivenlouhimoja, joilla on ollut ympäristölupa 16.9.2010. Lupapäätöksen perusteluissa on tulkittu virheellisesti, että mainittu poikkeamismahdollisuus koskisi kaikkia louhimoja. Tässä tapauksessa ympäristölupahakemus louhinnalle on tullut vireille 7.3.2011 ja ympäristölupa on myönnetty päätöksestä ilmenevällä tavalla vasta 19.4.2011 eli MURAUS-asetuksen voimassa ollessa eikä kyse ole asetuksen 3 §:n 3 momentissa säädetystä poikkeuksesta. Näin ollen louhinnalta vaadittu 300 metrin vähimmäisetäisyys ei täyty lähimmän vapaa-ajan asunnon ja lähimmän vakituisen asunnon osalta eikä luvan myöntämisen edellytyksiä ole ollut.

Lupahakemuksen mukainen hanke on kivenlouhinnasta MURAUS-asetuksen 3 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen toiminnan sijoittumista koskevien säännösten vastainen, eikä ympäristölupaa olisi ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin nojalla tullut myöntää.

Lisäksi toiminta ei täytä MURAUS-asetuksen 3 §:n vaatimuksia toiminnan sijoittumisesta myöskään kivenmurskaamon osalta. Toiminnanharjoittaja esittämä selvitys toiminnan aiheuttamasta melusta ja pölypäästöistä on puutteellinen ja selvityksen perusteella ei voida luotettavasti arvioida MURAUS-asetuksen 3 §:n 3 momentin mukaisen poikkeuksen edellytysten täyttymistä.

Päätöstä ei ole perusteltu hallintolain vaatimalla tavalla kokonaisottomäärän osalta, minkä ohella kokonaisottomäärän yksikkö on epäselvä. Päätöksen mukaan luvan hakijan on noudatettava aiemman maa-ainesluvan ehtoja, vaikka luvan voimassaolo on päättynyt, minkä lisäksi toiminta nykytilassaan alittaa jo lupamääräyksen sallitun alimman ottotason. Tältä osin päätöksestä ei hallintolain vaatimalla tavalla käy ilmi yksilöity tieto siitä, mihin luvan hakija on oikeutettu tai velvoitettu. Lisäksi lupa-asiaa käsiteltäessä on laiminlyöty ympäristönsuojelulain säännökset lausuntojen pyytämisestä, asianosaisten ja muiden kuin asianosaisten kuulemisesta sekä lupahakemuksen tiedoksi antamisesta.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Ikaalisten kaupungin ympäristölautakunta on lausunnossaan esittänyt, että valitus tulee hylätä.

Kiinteistöllä 143-432-11-13 on ollut maa-aineslain mukaista kalliokiviaineksen ottotoimintaa vuodesta 2001 alkaen. Toiminnasta ei ole aiheutunut haittaa eikä toiminnasta ole valitettu.

Luvan hakijan oma kiinteistö sijaitsee alle 300 metrin etäisyydellä toiminnasta. Maasto-olosuhteiden vuoksi tähän omakotitaloon ei kuitenkaan aiheudu melu- tai pölyhaittoja. Murskattaessa hienojakoista kiviainesta pölyä vähennetään kastelemalla. Pölyä vähennetään ensisijaisesti työntekijöiden työsuojelun kannalta.

Lähin vapaa-ajankiinteistö sijaitsee alle 300 metrin etäisyydellä luoteessa. Vapaa-ajankiinteistöä käytetään ainoastaan kesäaikana. Kallionlouhintaa ja murskausta ei tehdä 15.4.–15.9. välisenä aikana, joten toiminnasta ei aiheudu haittaa kyseessä olevan loma-asunnon käytölle. Lisäksi kalliorinne estää melun ja pölyn leviämisen kyseiselle kiinteistölle.

Näin ollen on tarkoituksenmukaista soveltaa MURAUUS-asetuksen mukaista mahdollisuutta sijoittaa kivenlouhinta ja murskaus lähemmäksi kuin 300 metrin etäisyydelle lähintä vapaa-ajan asuntoa ja vakituista asuntoa.

ELY-keskus on lausunnossaan edellyttänyt toiminnanharjoittajaa tekemään melu- ja pölymittaukset toiminnasta. Kyseiset mittaukset on tehty 21.–25.1.2020 välisenä aikana. Raportissa on ilmoitettu keskiäänitason (L_{Aeq}) olevan 37,4 dB. Johtopäätöksenä on todettu, että mittausten ja aistinvaraisten havaintojen perusteella toiminnan aiheuttama melu ei ylitä melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia päiväajan ohjearvoja kyseessä olevan loma-asunnon piha-alueella.

Murskain sijoitetaan toiminnan kannalta lähelle kalliorintausta, ja näin ollen etäisyys toiminnanharjoittajan omaan asuinkiinteistöön on mahdollisimman pitkä. Erillisen sijaintipaikan määrittämistä ei ole tehty, koska murskaimen paikka vaihtuu työtilanteen mukaan.

Pölymittausraportissa on todettu, että haitallisia pölypäästöjä ei tapahdu. Pölyä vähennetään tarvittaessa kastelemalla ja ottamalla huomioon tuulen suunta. Näin ollen haittaa ei aiheudu toiminnanharjoittajan asuinkiinteistölle.

Koska tarkoituksena on ollut suorittaa aiemman maa-ainesluvan mukaiset jälkitoimenpiteet, on maa-ainesten kokonaisottomäärää vähennetty siten, että asianmukainen jälkihoito voidaan toteuttaa. Tarkoituksenmukaista on ollut käyttää olemassa olleen hakemuksen piirustuksia ja selostuksia, koska kyseessä on jälkihoitotoimenpiteet.

Pohjan tasoa tullaan nostamaan maamassoilla alimman sallitun ottotason mukaiseksi tasolle +129,50 metriä. Näin mahdollistetaan kasvillisuuden kehittyminen alueelle.

Aiemmasta lupahakemuksesta on pyydetty Pirkanmaan ELY-keskuksen ja naapurikunnan Parkanon lausunto sekä varattu mahdollisuus esittää muistutuksia tai ilmaista mielipiteitä. Parkanon kaupungilla ei ole ollut asiaan huomautettavaa. ELY-keskuksen antamassa lausunnossa edellytetyt melu- ja pölymittaukset on suoritettu, ja niiden pohjalta ei ole ollut estettä luvan myöntämiselle. Muistutuksia tai mielipiteitä aikaisemmasta hakemuksesta ei ole esitetty.

Koska nykyinen jälkihoitotoimenpiteitä koskeva lupahakemus on perustunut samoihin asiakirjoihin kuin aiempi hakemus, ei ole katsottu tarpeelliseksi pyytää uusia lausuntoja tai mielipiteitä. Näin ollen ei voida katsoa tapahtuneen menettelyvirhettä, vaikka asiasta ei ole kuultu toista kertaa. Myöskään ei ole katsottu tarpeelliseksi kuuluttaa vireilläolosta toista kertaa, koska kyseessä on saman asian jälkihoitotoimenpiteiden suorittaminen.

Koska kyseessä on aiemman jo päättyneen luvan jälkihoitotoimenpiteiden suorittaminen, on päätöksessä esitetty luvan ehtojen noudattamiseen velvoittaminen perusteltua ja tarpeen.

HS-Kaivu Oy on valituksen ja lausunnon johdosta antamassaan vastineessa vaatinut, että valitus tulee hylätä aiheettomana.

Louhinta-alue on perustettu vuonna 2001, ja se on siitä asti ollut säännöllisessä käytössä. Alueella on perustamisesta alkaen ollut keskeytymättä voimassa maa-ainesten ottamislupa. Vuoden 2010 maa-ainesten ottamisluvan hakemisen yhteydessä viranomaisen (ELY-keskus) taholta on suositeltu kuntaa vaatimaan toimintaan myös ympäristölupa. Kunta on esittänyt suosituksen mukaisen vaatimuksen luvan hakijalle. Näin luvan hakija on myös toiminut, ja ympäristölupa on myönnetty 19.4.2011. MURAUUS-asetus on astunut voimaan 9.10.2010. Vuoden 2010 maa-ainesten ottamislupa on myönnetty 20.4.2010. Luvan hakijan toiminta on täyttänyt 9.10.2010 annetun asetuksen 3 §:n 3 momentin mukaiset edellytykset.

Alueelta on louhittu kivimurskaa maltillisesti aina kulloiseenkin tarpeeseen. Luvan hakija on pieni perheyhtiö, jonka toiminnan keskeinen osa on tämä perheen omistuksessa oleva maa-alue. Tästä on seurannut, että alkuperäisen suunnitelman mukainen louhinta-alue on edennyt maltillisesti kulloiseenkin tarpeen mukaan. Vuonna 2019 luvan hakija on todennut, että alue alkaa saavuttaa rajansa ja siihen liittyen jälkihoitotoimien suorittamiseen tarvitaan vielä jatkolupaa. Tässä yhteydessä selvisi, että MURAUUS-asetusta on muutettu siten, että 1.6.2017 lukien 3 §:n 3 momentin soveltamiseen on edellytetty, että toimijalla on ollut ympäristölupa jo 16.9.2010. Tämä muutos ei ole voinut olla luvan hakijan tiedossa, kun louhintasuunnitelma on tehty. Myöskään lupaa ei ole käytännössä voinut hakea taannehtivasti. Tästä muutoksesta nyt kuitenkin seuraa paradoksi; mikäli luvan hakija ei saa lupaa jälkitoimien suorittamiselle, ei alueella pystytä tekemään lain edellyttämiä jälkitoimia.

Luvan hakija on laatinut keväällä 2019 jatkolupahakemusta jälkitöiden suorittamiselle ja yhteislupahakemus on tullut vireille 7.5.2019. ELY-keskus on antanut asiaan liittyvän lausunnon 19.6.2019. Lausunnossa on edellytetty uusia toimenpiteitä ja samalla on ilmoitettu, että hanke edellyttää uuden MURAUUS-asetuksen määräysten toteuttamista. Lisäksi on edellytetty, että louhintaan asetetaan kellonaikarajoituksia sekä murskauksen että kuormausten ja kuljetusten osalta. Tässä vaiheessa luvan hakija on todennut, että se ryhtyy selvittämään ELY-keskuksen vaatimuksia ja että on selkeintä, että sen hetkinen hakemus jätetään pöydälle. Uusi hakemus on tehty, kun ELY-keskuksen vaatimat mittaukset ja muut ympäristötoimet oli suoritettu. Vaikka

teknisesti hakemus korjattuna uusittiin, on siinä tosiasiallisesti kysymys samasta alkuperäisestä hakemuksesta.

Jäljelle jäi kuitenkin kaksi tosiasiaa, joihin ei voida vaikuttaa: hakijayhtiön omistajan oma vakituinen asunto ja yksi vapaa-ajan asunto. Näiden osalta todettakoon, että vapaa-ajan asunto on ainoastaan kesäasuttava ja louhintaa tehdään talvikaudella 16.9.–14.4. välisenä aikana. Vapaa-ajan kiinteistön omistaja on todennut, että hänellä ei ole mitään louhintaa vastaan. Louhinta-alueen ja kiinteistön väliin jää myös merkittävä maastoeste, joka on selvästi havaittavissa alueen ilmakuvista. Kiinteistön omistaja ei myöskään ole jättänyt huomautusta louhintaluvasta.

Lähistöllä sijaitseva vakituinen asunto on hakijayhtiön 100 % omistajan oma vakituinen asunto, joka sijaitsee mäennyppylän takana. Ottaen huomioon, että alueella on ollut louhintaa vuodesta 2001 eikä siitä ole kertaakaan aiheutunut haittaa kyseessä olevalle asunnolle, olisi varsin kummallista, että jälkitöiden osalta aiheutuisi haittaa. Asuinrakennuksen ja louhinta-alueen väliin jää myös merkittävä maastoeste, jonka ansiosta louhinnan äänet eivät kuulu asunnolle. Tämä on tosiasiallinen käytännön kokemus aikaisempien murskausten ajalta. Näin ollen melumittauksen kohdistuminen vakituiseen asuinkiinteistöön ei ole ollut tarpeen.

Kysymyksessä on pieni louhimo, jossa murskaus tapahtuu "keikkaluontoisesti" murskaukseen erikoistuneiden yhtiöiden toimesta. Tällöin käytetään siirrettävää murskainta. Tällainen murskauslaite sijoitetaan aina mahdollisimman lähelle varsinaista murskausaluetta, ja sitä siirretään louhinnan edetessä. Näin ollen sille ei voi määrittää yhtä ainoaa paikkaa.

Alueen jälkitoimet ovat välttämättömiä. Alueella on nyt jyrkkiä kallioseinämiä, joiden jälkimaisemointi on mahdotonta ilman, että niiden muotoa voidaan murskauksella loiventaa. Jälkimurskauksella saadaan aikaan loiva maapinta, johon voidaan ajaa maa-ainesta luonnonmukaiselle kasvustolle. Maiseman monimuotoisuuden kannalta on erityisen tärkeää, että louhinnan jälkeinen maapinnan muoto vastaa luontaista maapinnan muodostumaa. ELY-keskus on lausunnossaan 11.6.2019 edellyttänyt, että alueen jälkihoito tulee toteuttaa päättyneen maa-aineluvan mukaisesti. Käytännössä nämä jälkihoitotoimet kuitenkin edellyttävät voimassa olevaa lupaa, jota nyt siis on haettu. Johtopäätöksenä voidaankin todeta, että ELY-keskus edellyttää alueen jälkihoitoa, mutta ei antaisi siihen lupaa.

Yhteenvetona yhtiö on todennut, että luvan hakija on toiminut asiassa vilpittömässä mielessä pyrkien parhaalla mahdollisella tavalla noudattamaan viranomaisohjeistusta. Alueen jälkihoitotoimenpiteiden suorittaminen on maa-ainesten ottoon liittyvän ja ympäristölainsäädännön mukaista. Se, että asetuksen myöhemmin muutettu sanamuoto aiheuttaa nyt kysymyksessä olevan hakemuksen osalta paradoksin käytännön toteutuksen kohdalla, ei ole ollut lainsäätäjän tarkoitus. ELY-keskuksen valitus tulee hylätä aiheettomana, ja siten mahdollistaa luvan hakijalle alueen jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen asianmukaisesti.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut vastaselityksen.

HS-Kaivu Oy on lisäselvityksessään ilmoittanut, että *SS Hallinmäki Oy*, *HS-Kaivu Oy:n* omistajan kokonaan omistama yritys, on 25.5.2021 ostanut kiinteistön 143-432-14-1, joka sijaitsee alle 300 metrin etäisyydellä murskaamosta. Rakennukset eivät sovellu loma- eivätkä vakinaiseen asumiskäyttöön, vaan niistä osa puretaan ja osa jää varastokäyttöön. Yhtiö on lisäksi ilmoittanut, että murskain sijoitetaan niin, että etäisyys lähimpään vakinaiseen asuntoon, joka on *HS-Kaivu Oy:n* omistajan, on yli 300 metriä.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoo ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 2 momentin mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2000) 3 §:n 3 momentin mukaan kivenmurskaamo voidaan sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta ainoastaan, jos toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla toiminta rakennukseen tai muita teknisiä keinoja käyttäen luotettavasti ja ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminta häiriöille alttiissa kohteessa ei ylitä 7 §:ssä tarkoitettuja melutason arvoja. Lisäksi toiminnasta ei saa aiheutua sellaista ilmanlaadun heikkenemistä, joka vaarantaa 5 §:ssä tarkoitettua ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen noudattamisen.

Saman asetuksen 3 §:n 3 momentin, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 314/2017, mukaan kivenlouhimo, jolla on ollut ympäristölupa 16 päivänä syyskuuta 2010, ja kivenmurskaamo voidaan kuitenkin sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla kivenmurskaamon toiminnan rakennukseen tai kivenmurskaamossa tai kivenlouhimossa muita teknisiä

keinoja käyttäen varmistaa sen, että toiminnasta ei lähimmässä häiriölle alttiissa kohteessa aiheudu 7 §:ssä tarkoitetut melutason ohjearvot ylittävää melua ja että 5 §:ssä tarkoitetut ilmanlaadun ohjearvot eivät ole vaarassa ylittyä. Poikkeaminen edellyttää, että toiminnanharjoittaja on esittänyt poikkeamisen edellytysten täyttymisestä riittävän luotettavan selvityksen lupaviranomaisen hyväksyttäväksi.

Asetuksen 2 §:n mukaan kivenlouhimolla tarkoitetaan aluetta, jossa irrotetaan tai louhitaan muita kuin kaivosmineraaleja siten, että kivi voidaan hyödyntää rakennuskiven, hautakiven tai muun vastaavan tuotteen raaka-aineena. Muulla kivenlouhinnalla tarkoitetaan kiven louhintaa siten, että kiveä voidaan hyödyntää louheena tai murskeen raaka-aineena, jos louhinta ei liity maarakennukseen taikka muuhun rakennustoimintaan, eikä siihen tarvitse hakea lupaa maa-aineslain (555/1981) 4 §:n 2 momentin nojalla.

Asetuksen 14 §:n 2 momentin mukaan kivenlouhimoon, muuhun kivenlouhintaan ja kivenmurskaukseen, jolla on asetuksen voimaan tullessa ympäristölupa, sovelletaan asetusta sen 3 §:ää lukuun ottamatta siitä alkaen, kun: 1) toiminnan olennaiseen muuttamiseen on haettava ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 28 §:n 3 momentin nojalla; 2) hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on ympäristönsuojelulain 55 §:n 2 momentin mukaisesti tehtävä; tai 3) ympäristölupaa on tarpeen muuttaa ympäristönsuojelulain 58 §:n 1 momentin nojalla.

Asetuksen 14 §:n 3 momentin mukaan sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, asetusta sovelletaan sanotussa momentissa tarkoitettuihin toimintoihin kuitenkin viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2018.

Asiassa saatu selvitys

Nyt kysymyksessä olevalla alueella on harjoitettu maa-ainesten ottoa vuodesta 2001 alkaen. Valituksenalaisella päätöksellä on myönnetty lupa enintään 30 000 kuutiometrin määräiseen louhintaan ja murskaukseen.

Kiviainesten ottamiseen viimeksi myönnetyn maa-ainesluvan voimassaolo on päättynyt vuonna 2019. Toiminnalle on vuonna 2011 myönnetty toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa, joka on valituksenalaisella päätöksellä muutettu määräaikaiseksi.

Hakemukseen liitetyn maa-ainesten ottosuunnitelman ja karttatarkastelun perusteella arvioituna louhinta-alue on lähes kokonaisuudessaan alle 300 metrin etäisyydellä sekä alueen länsipuolella sijaitsevasta vapaa-ajan asunnosta että alueen eteläpuolella sijaitsevasta vakituisesta asunnosta pihapiireineen.

Oikeudellinen arviointi

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n mukaan muu kivenlouhinta, josta nyt ratkaistavassa asiassa on asetuksen 2 §:n määritelmän

mukaisesti kysymys, tulee sijoittaa vähintään 300 metrin päähän häiriölle alttiista kohteesta. Saman lainkohdan mukaan häiriölle alttiilla kohteella tarkoitetaan muun ohella asumiseen tai loma-asumiseen käytettävää rakennusta ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaa oleskeluun tarkoitettua piha-aluetta. Häiriölle alttiina kohteena on pidettävä asumiseen käytettävää rakennusta siitakin huolimatta, että kysymyksessä olisi yhtiön ollessa luvan hakijana, yhtiön omistajan asunto.

Etäisyysvaatimusta on tullut noudattaa 1 päivästä tammikuuta 2018 alkaen, joten 300 metrin vähimmäisetäisyyden alittuminen on ehdoton este ympäristöluvan myöntämiselle louhintaan. Asetuksen 3 §:n mukaan murskauksen sijoittaminen on mahdollista lähemmäs kuin 300 metriä häiriölle alttiista kohteesta, jos säännöksen mukaiset edellytykset ovat olemassa.

HS-Kaivu Oy on toimittanut hallinto-oikeudelle uutta selvitystä louhosalueen länsipuolella olleesta vapaa-ajanasunnosta ja murskauslaitoksen sijainnista. Hallinto-oikeus ei ensi asteena ota tutkittavakseen, miten nämä uudet selvitykset vaikuttavat luvan myöntämisen edellytyksiin tai mahdollisesti tarpeellisten jälkihoitoa koskevien määräysten antamiseen.

Näillä perusteilla hallinto-oikeus kumoo ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttaa asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Asian näin päättyessä hallinto-oikeus ei ota kantaa muihin valituksen tueksi esitettyihin perusteisiin.

Lautakunnan tulee asiaa uudestaan käsitellessään varata luvan hakijalle tilaisuus toimittaa muutetun hakemuksen mukaiset, asian ratkaisemista varten riittävät selvitykset. Lautakunnan tulee sen jälkeen käsitellä ja ratkaista asia maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisesti.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkipano

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Ikaalisten kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **7.9.2022**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden ylituomari Riikka Mäki ja lainoppinut hallinto-oikeustuomari Sinikka Kangasmaa sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Auli Kokkonen. Asian on esitellyt Auli Kokkonen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Jäljennös maksutta

HS-Kaivu Oy

Ikaalisten kaupungin ympäristölautakunta

Ikaalisten kaupunginhallitus

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>